

Dimela tsa GM di fapane haholo

Dipeo tse *genetically modified* (GM) di entswe ka mokgwa wa maiketsetso laboratoring ka dijini ho tswa dinthong tse ngata tse phelang bakeng sa ho neha

dipeo tsa GM dibopeho tse ntjha, jwalo ka ho hlahisa dibolayadisenyi ka hara dipeo le dimela, kapa bokgoni ba ho phela le ka

mora ho nyanyatswa haholo ka tjhefo e bitswang *glyphosate*.

Tshebetso ena, e bitswa *genetic modification*, mme ha e etsahale ka tlhaho mme e tlisa dikotsi tse ntjha le tse sa tsejweng bakeng sa bophelo ba batho, diphoofolo le tikoloho.

Mebuso e

mengata ka hoo e thibetse dijo

tsa GM. Ho a tshosa hore mmuso wa rona o re dumella hore re je poone e kotsi ya GM jwalo ka dijo tsa ka mehla mona Afrika Borwa!

Diphuputso tse ngata di bontsha ha dijo tsa GM di baka tshenyo e kgolo ka dimpeng tsa rona, sebeteng, diphiong le boitshireletsong ba mmele ekasitana le bokgoning ba ho beleha. Di re lemosa hape hore ho na le dikotsi tse ngata tseo re eso ka re di utlwisia ka botlalo.

Mmuso wa rona o iphapanya le saense ena e ikemetseng. O tshepetse

diphuputsong tse hlahistweng ke tsona dikhampani tsena tse hlahisang dipeo tsa GM mme o hana ho etsa diphuputso tsa ona.

NA PAPA YA RONA E BOLOKEHILE?

Borasaense ba ikemetseng ba lemositse hore dijo tse hodisitsweng ka dijini (tse *genetically modified*) di kotsi.

Dimela tsa GM di tjahetswe monwana ntle le ho etsa diteko tse lekaneng

Ha ho na diteko tsa nako e telele tsa polokeho tse entsweng pele ho lokollwa dijo tse ntjha tsa GM ho kena ho mokgwatshebetso wa rona wa dijo, mmeleng ya rona le tikolohong ya rona. Ha khampani e batla ho tlisa dimela tse ntjha tsa GM mmarakeng, hangata e etsa diteko tse polokeho ka dinonyanya, ditweba le diroto bakeng sa boholo ba matsatsi a 90 - mme ka dinako tse ding ba nka nako e nyenyane e ka etsang *dibeke* tse 2!

Ho boima haholo hore borasaense ba ikemetseng ba lekole diteko tsa dikhampani tsena hobane lesedi le lengata la tsona le sireleditswe le ho bolokwa e le sephiri ka hoo ho thweng ke Tlhahisoleseding ya Sephiring ya Kgwebo ("Confidential Business Information").

Na dikhemikhale tse dimeleng tsa GM di ama maphelo a rona?

Diphuputso tse ntjha tsa saense di bontsha ha *glyphosate* e nyanyaditsweng dimeleng tsa GM e ka baka lefu la diphio, kankere ya matswele, mathata pelehong le ho beleha bana ba seng ba fetile. Bona ke bothata bo boholo bakeng sa basebetsi ba mapolasing ba sa sireletsehang khemikhaleng ena masimong a dimela tsa GM.

Mme ho thweng ka bareki ba jang papa e phehuweng ka poone ya GM e nyanyaditsweng ka *glyphosate*? Na ho etsahalang maphelong a bona?